

SV

SV

SV

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 27.5.2008
KOM(2008) 320 slutlig

2008/0107 (CNS)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om bemyndigande för medlemsstaterna att i Europeiska gemenskapens intresse ratificera ILO:s konvention om arbete i fiskenäringen från 2007 (konvention nr 188)

(framlagt av kommissionen)

MOTIVERING

1. BAKGRUND

- **Motiv och syfte**

Internationella arbetsorganisationen (nedan kallad *ILO*) antog vid Internationella arbetskonferensens 96:e sammanträde i juni 2007 konvention nr 188 om arbete i fiskerieringen (nedan kallad *konvention nr 188*).

Efter att man i februari 2006 antagit ILO:s konsoliderade konvention om arbete till sjöss (nedan kallad *sjöarbetskonventionen*)¹ blev det nödvändigt att anta konvention nr 188 eftersom sjöarbetskonventionen inte omfattade fiskerieringen. Under 2003 inledde ILO:s internationella arbetsbyrå och de tre ILO-parterna (regeringar, arbetsgivare och arbetstagare) utarbetandet av en uppdaterad och heltäckande internationell arbetsnorm för fiskerieringen som skulle ge fiskare över hela världen ett fullgott skydd och som skulle ratificeras av så många länder som möjligt.

Konvention nr 188 syftar till att upprätta internationella minimistandarder för fiskerieringen. Den är därför en revidering av konventionerna från 1959 om minimiålder för fiskare (nr 112), om läkarundersökningar för fiskare (nr 113) och om fiskares avtal om anställning (nr 114) samt av konventionen från 1966 om logi för fiskare (nr 126). Konvention nr 188 omfattar också andra viktiga frågor som arbetsmiljö, bemanning och vilotid, besättningslistor, repatriering, rekrytering och förmedling av arbetstillfällen, social trygghet samt efterlevnad och verkställighet.

Konvention nr 188 åtföljs av rekommendation nr 199 om arbete i fiskerieringen som antogs av Internationella arbetskonferensen i juni 2007.

Det slutliga syftet med 2007 års konvention är att åstadkomma och upprätthålla rättvisa villkor inom fiskerieringen genom att främja rimliga arbets- och levnadsförhållanden för fiskare och rättvisare konkurrensvillkor världen över, och att därigenom råda bot på att många konventioner som gäller arbete till sjöss inte ratificerats.

EU var genom EU-samordningen i hög grad delaktig i förhandlingarna och i slutförandet av konvention nr 188. Överensstämmelsen och förenligheten mellan ILO:s bestämmelser och gemenskapens regelverk följdes upp genom EU-samordningen i samband med diskussionerna under 2004, 2005 och 2007. Detta gällde särskilt vissa delar av konventionen som omfattas av gemenskapens exklusiva behörighet, nämligen den samordning av de sociala trygghetssystemen som följer av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen, som antagits i enlighet med artikel 42 i EG-fördraget. Artiklarna 13.2 c och 14b i förordning (EEG) nr 1408/71 innehåller särskilda regler för sjömän och fiskare.

Tillämpningen av bestämmelserna i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 utvidgades

¹ Rådet gav medlemsstaterna bemyndigande att ratificera konventionen om arbete till sjöss genom beslut 2007/431/EG av den 7 juni 2007 (EUT L 161, 22.6.2007, s. 63).

genom förordning (EG) nr 859/2003 av den 14 maj 2003 till att också gälla medborgare i tredjeland. I den förordningen fastställs bestämmelser för medborgare i tredjeland och de ges samma rättigheter till social trygghet som EU-medborgare när de flyttar inom EU. Rådets förordning (EEG) nr 1408/71 kommer att ersättas av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen, så snart det nya utkastet till tillämpningsförordning har antagits.

Enligt ILO-texten är både flaggstaten och bosättningsstaten ansvariga, men för olika delar av den sociala tryggheten, medan det enligt EG-rätten som regel är flaggstatens socialförsäkringslagstiftning som ska gälla i enlighet med förordning (EEG) nr 1408/71 och förordning (EG) nr 883/2004.

För att potentiella lagkonflikter mellan 2007 års konvention och EG:s regelverk om samordning av systemen för social trygghet ska kunna regleras, har man infört en skyddsklausul i texten (artikel 37). Syftet med denna klausul är att skydda EG-rätten och se till att den ges företräde när det gäller samordning av systemen för social trygghet, om tillämpningen av konventionen ger ett annat resultat än EG:s bestämmelser i frågan.

Enligt EG-domstolens rättspraxis om extern behörighet i fråga om AETR kan medlemsstaterna i själva verket inte ratificera 2007 års konvention utan bemyndigande från gemenskapen, eftersom dess bestämmelser om samordning av systemen för social trygghet påverkar utövandet av gemenskapens exklusiva behörighet på detta område.

I detta sammanhang, och för att säkra efterlevnaden av bestämmelserna om delad behörighet mellan gemenskapen och medlemsstaterna i enlighet med fördraget, föreslår kommissionen att rådet bemyndigar medlemsstaterna att ratificera konvention nr 188 i gemenskapens intresse.

- **Allmän bakgrund**

Konvention nr 188 är förenlig med ILO:s centrala uppdrag, som omfattar att utarbeta internationella arbetsnormer för fiskerieringen i syfte att främja rimliga arbetsförhållanden för fiskare. I konvention nr 188 tas hänsyn till att fiskare, med tanke på sektorns särskilda karaktär och dess särskilda arbets- och levnadsförhållanden, behöver särskilt skydd.

I konventionen fastställs nio separata grupper av normer: I) definitioner och tillämpningsområde, II) allmänna principer, III) minimikrav för arbete ombord på fiskefartyg, IV) anställningsvillkor, V) kost och logi, VI) sjukvård, hälsoskydd och social trygghet, VII) efterlevnad och verkställighet, VIII) ändringar av bilagorna I, II och III samt IX) slutbestämmelser.

För tillämpningen av konvention nr 188 krävs att såväl flaggstater som hamnstater inför ett system för efterlevnad och verkställighet. Konventionen innehåller också en klausul om icke-förmånsbehandling, vilket innebär att fartyg från stater som inte ratificerat konventionen inte får behandlas fördelaktigare än fiskefartyg flaggade i en stat som har ratificerat den.

Gemenskapens regelverk innehåller en mängd bestämmelser grundade på artiklarna 42,

71, 137 och 138 i fördraget, om en lång rad frågor som omfattas av sjöarbetskonventionen. Större delen av bestämmelserna gäller frågor om delad behörighet som påverkas av 2007 års konvention. Gemenskapens behörighet omfattar bl.a. områden som arbetsrätt, arbetsvillkor, skydd av säkerhet och hälsa, logi och säkerhetskrav vid konstruktion och underhåll av fiskefartyg. EU:s fiskeripartnerskapsavtal (FPA) med tredjeland innehåller också en social klausul som hänvisar till ILO-normerna.

EU:s blåbok om havspolitik (En integrerad havspolitik för Europeiska unionen) stöder ratificeringen och tillämpningen av internationella arbetskonventioner för sjöfartssektorn, inklusive konvention nr 188.

- **Gällande bestämmelser**

Det finns inga gällande bestämmelser på det område som berörs av förslaget.

- **Förenlighet med Europeiska unionens politik och mål på andra områden**

Ej tillämpligt.

2. SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSPANALYS

- **Samråd med berörda parter**

Ej tillämpligt.

- **Extern experthjälp**

Någon extern experthjälp har inte behövts.

- **Konsekvensanalys**

Inte relevant.

Det är alltså inte nödvändigt att överväga olika alternativ.

3. RÄTTSLIGA ASPEKTER

- **Sammanfattning av den föreslagna åtgärden**

Gemenskapens bestämmelser på områden som omfattas av konvention nr 188 bör tillämpas även i fortsättningen, och omvärlden bör ges en tydlig signal om den vikt gemenskapen fäster vid konvention nr 188 och vid fiskares arbets- och levnadsförhållanden.

Till skillnad från andra internationella forum omfattar inte ILO:s arbetsordning ett förfarande med undertecknande före ratificeringen. Inom ILO har undertecknandet bytts ut mot ett röstningsförfarande som leder fram till antagandet, vilket motsvarar undertecknande. Konventionen i fråga antogs efter omröstning den 14 juni 2007 vid Internationella arbetskonferensen, men den har ännu inte trätt i kraft. Även om det bara

är stater som kan ansluta sig till konventionen var dock kommissionen på Europeiska gemenskapens vägnar i hög grad delaktig i utarbetandet och förhandlingarna, genom EU-samordningen.

Tack vare ILO:s trepartssammansatta karaktär deltog företrädare för regeringar, arbetsgivare och arbetstagare i förhandlingarna och omröstningen om antagandet av konvention nr 188. Kommissionen underlättade också EU-samordningen genom att i samarbete med EU:s ordförandeskap organisera möten med experter från medlemsstaterna och samråd med arbetsmarknadsparter både på EU-nivå och på internationell nivå. Kommissionen deltog som aktiv observatör. Det bör noteras att det är nödvändigt att denna konvention träder i kraft så snart som möjligt.

Eftersom samordningen av systemen för social trygghet tillhör gemenskapens behörighet kan inte medlemsstaterna ratificera konventionen utan bemyndigande från gemenskapen. Kommissionen föreslår att rådet bemyndigar medlemsstaterna att ratificera konvention nr 188 i gemenskapens intresse.

Det föreslagna beslutet uppmuntrar och ger medlemsstaterna möjlighet att utan ytterligare dröjsmål vidta alla åtgärder som krävs för ratificering.

- **Rättslig grund**

Artikel 42 i EG-fördraget.

- **Subsidiaritetsprincipen**

Förslaget avser ett område där gemenskapen är ensam behörig. Subsidiaritetsprincipen är därför inte tillämplig.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen av följande skäl:

Ej tillämpligt.

Ej tillämpligt.

- **Val av regleringsform**

Föreslagen regleringsform: andra.

Övriga regleringsformer skulle vara olämpliga av följande skäl:

Ej relevant och ej lämpligt.

4. **BUDGETKONSEKVENSER**

Förslaget påverkar inte gemenskapens budget.

5. ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

- **Närmare redogörelse för förslaget**

Ej tillämpligt.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om bemyndigande för medlemsstaterna att i Europeiska gemenskapens intresse ratificera ILO:s konvention om arbete i fiskenäringen från 2007 (konvention nr 188)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 42 jämförd med artikel 300.2 första stycket första meningen och artikel 300.3 första stycket,

med beaktande av kommissionens förslag²,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande³, och

av följande skäl:

- (1) Internationella arbetsorganisationens konvention nr 188 (nedan kallade *ILO* respektive *konventionen*) om arbete i fiskenäringen antogs den 14 juni 2007 vid sjöfartsmötet inom ILO:s Internationella arbetskonferens i Genève där delegationerna från alla EU:s medlemsstater röstade för antagandet⁴.
- (2) Konventionen bidrar på ett betydande sätt till fiskenäringen på internationell nivå genom att den främjar rimliga arbetsförhållanden för fiskare och rättvisare konkurrensvillkor för fiskefartygsägare, och det är därför önskvärt att konventionens bestämmelser kan tillämpas så snart som möjligt.
- (3) Såväl kommissionen och rådet som Europaparlamentet främjar ratificeringen av internationella arbetskonventioner som ILO klassificerat som aktuella som ett led i EU:s ansträngningar för att främja rimliga arbetsförhållanden för alla i och utanför EU⁵.
- (4) Enligt artikel 19.8 i ILO:s stadgar får konferensens antagande av konventioner eller rekommendationer, eller en medlems ratificering av en konvention, inte i något fall påverka någon lag, dom, sedvana eller överenskommelse som ger de berörda arbetstagarna mer fördelaktiga villkor än de som föreskrivs i konventionen eller rekommendationen i fråga.

² EUT C, s.

³ EUT C, s.

⁴ ILO, Internationella arbetskonferensen, preliminärt protokoll, 96:e sessionen, Genève 2007, nr 12 och 25.

⁵ KOM(2006) 249 slutlig och SEK(2006) 643. Rådets slutsatser av den 30 november–1 december 2006, 2767:e mötet; Europaparlamentets resolution av den 23 maj 2007 om anständigt arbete för alla.

- (5) Vissa bestämmelser i konventionen omfattas av gemenskapens exklusiva behörighet i fråga om samordning av systemen för social trygghet.
- (6) Endast stater kan ansluta sig till konventionen, och gemenskapen kan därför inte ratificera den.
- (7) Rådet bör därför bemyndiga de medlemsstater som är bundna av gemenskapsbestämmelserna om samordning av systemen för social trygghet på grundval av artikel 42 i fördraget att ratificera konventionen i gemenskapens intresse, på de villkor som fastställs i detta beslut.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Medlemsstaterna bemyndigas härmed att, vad avser de delar som faller under gemenskapens behörighet, ratificera Internationella arbetsorganisationens konvention från 2007 om arbete i fiskenäringen, som antogs den 14 juni 2007.

Artikel 2

Medlemsstaterna ska eftersträva att vidta nödvändiga åtgärder för att deponera sina ratifikationsinstrument avseende konventionen hos Internationella arbetsbyråns generaldirektör så snart som möjligt, helst före den 31 december 2012. Rådet kommer att se över hur ratificeringen framskrider före januari 2012.

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna i enlighet med fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Utfärdat i Bryssel

*På rådets vägnar
Ordförande*